

Objektivt og risikobasert erstatningsordning for beitedyr

Etter at våre store rovdyr ble fredet har konfliktnivået mellom utmarksbeite og rovvilt økt i samsvar med en stadig mer levedyktig bestand av rovdyrene. For å redusere konflikten og hindre at næringen blir økonomisk skadelidende av Norges forpliktelse til å opprettholde levedyktige bestander av rovdyr, har vi erstatningsordning for beitedyr tatt av rovvilt. Denne ordningen gir ingen økonomiske incentiver til å innføre tiltak som forhindrer tap til rovvilt, og fører ikke til et redusert konfliktnivå.

Det er vanskelig å dokumentere at beitedyr er tatt av rovdyr, derfor er beslutningen om erstatning skal utbetales er i stor grad overlatt til skjønn. Norsk Institutt for Naturforskning (NINA) har forsket på gaupers adferd over tiår, og konkluderer med at antall sau erstattet som tatt av gaupe ikke samsvarer med hva de reelle tallene er. NINA anslår at opptil ni ganger så mange sau blir erstattet som tatt av gaupe enn hva det er realistisk at gaupa kan ha tatt i enkelte regioner.

I Norge er det ikke rovdyr som er årsaken til de fleste tapene av beitedyr. Flertallet dør av andre årsaker som overbeiting etter for stor dyrebestand, påkjørsler, drukning eller forgiftning. Erstatningsordningen bør etter NINAs anbefaling endres til et objektivt og risikobasert system som gir økonomiske incentiver til å forhindre tap av beitedyr, uavhengig av om beitedyr blir tatt av rovdyr eller om dyrene dør av andre årsaker.